

İstihdamın Kadın Yüzü

EDİTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Roza SÜLEYMANOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf YALÇIN

BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Fatih Rukancı – Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Feyza Bhatti - Girne Amerikan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Özdemir – Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Müge Öztunç - İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Müzeyyen Özhavzalı - Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Banu Dalaman – İstanbul Topkapı Üniversitesi
Dr. Hanife Candır Şimşek – Doğu Üniversitesi

Asos Yayınları 2023

ISBN: 978-625-8190-91-5

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Roza SÜLEYMANOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf YALÇIN

Kapak

Asos Yayınları

Mizanpaj

Burhan MADEN

Redaksiyon

Asos Yayınları



ASOS YAYINLARI

Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu

Cad. No: 67/2-4/ ELAZIĞ


e-posta: asosyayinlari@gmail.com

web: www.asosyayinlari.com

Tel: 0532 643 75 23

Yayınevi Sertifika No: 47901

Yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

Bütün bölümler  intihal.net benzerlik tespit programından geçirilmiştir.

Bu yayın  BOOKCITES tarafından indekslenmiştir.

Yazarlar, yazmış oldukları bölümlerin özgünlüğünden sorumludur.

İstihdamın Kadın Yüzü

EDİTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Roza SÜLEYMANOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf YALÇIN

BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Fatih Rukancı – Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Feyza Bhatti - Girne Amerikan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Özdemir – Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Müge Öztunç - İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Müzeyyen Özhavzalı - Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Banu Dalaman – İstanbul Topkapı Üniversitesi
Dr. Hanife Candır Şimşek – Doğu Üniversitesi

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

İSTİHDAMIN KADIN YÜZÜ

- BÖLÜM 1** DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE KADIN İSTİHDAMININ GELİŞİMİ
Doç. Dr. Hande ŞAHİN
- BÖLÜM 2** COVID-19 GÖLGESİNDE KADIN İSTİHDAMI
Dr. Öğr. Üyesi Nuran H. BELET
- BÖLÜM 3** İSTİHDAMIN YEREL YÜZÜ: TOPLUMSAL CİNSİYET PERSPEKTİFİNDEN YEREL YÖNETİMLERDE KADIN İSTİHDAMI
Dr. Öğr. Üyesi Roza SÜLEYMANOĞLU
- BÖLÜM 4** KADIN İSTİHDAMININ TÜRKİYE'DEKİ EKONOMİK BÜYÜMEYE KATKILARI
Öğr. Gör. Eda ÖZOVACI
- BÖLÜM 5** VAKIF ÜNİVERSİTE **Si** KÜTÜPHANELERİNDE KADIN İŞ GÜCÜ
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf YALÇIN
- BÖLÜM 6** INSTAGRAMIN GİRİŞİMCİ KADINLARI
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GÜMÜŞ
- BÖLÜM 7** KADIN İSTİHDAMINDA OECD ÜLKELERİ VE TÜRKİYE: PANEL VERİ ANALİZİ ÜZERİNDEN BİR UYGULAMA
Dr. Öğr. Üyesi Bora KURTULUŞ
- BÖLÜM 8** KADIN SAĞLIK ÇALIŞANI OLMAK: TIBBİ SEKRETERLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Öğr. Gör. Fatma UYAR

Dr. Öğr. Üyesi Roza SÜLEYMANOĞLU

İstanbul doğumlu olan Süleymanoğlu, Balıkesir Üniversitesinde Sosyoloji lisans ve lisansüstü eğitimini tamamladı. 2020'de İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinde Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalında doktora derecesini aldı. Toplumsal cinsiyet, eğitim sosyolojisi, siyaset sosyolojisi, sivil toplum gibi alanlarda ulusal ve uluslararası akademik çalışmalar yaparak çocuklar, gençler, otizmli bireyler gibi dezavantajlı gruplarla çalıştı. Sosyologlar Derneği (SOSYODER) genel başkanı olan Süleymanoğlu, çeşitli sivil toplum kuruluşlarında da görev yapmakta ve 2017 yılından beri Doğuş Üniversitesinde Sosyal Hizmetler Program başkanlığı görevini sürdürmektedir. 2022 yılından beri de Doğuş Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezinin müdürü olarak görev yapmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf YALÇIN

Editör 1995 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü Arşiv Ana Bilim Dalından mezun olmuştur. 2006 yılında Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünde yüksek lisansını tamamladıktan sonra 2008 yılında Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünde başladığı doktorayı 2013 yılında başarıyla bitirmiştir. Mesleki hayatına 1997 yılında Başkent Üniversitesi Kütüphanesinde kütüphaneci olarak başlayan Yalçın, 2006-2009 yılları arasında Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkan Yardımcılığı görevini yürüttükten sonra 2009-2016 yılları arasından İzmir Üniversitesi Kütüphanesinde kurucu müdür olarak görev yapmıştır.

Akademik kariyerine 2017 yılından Doğuş Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programında öğretim üyesi olarak başlayan Yalçın, 2018-2021 yılları arasından program başkanlığı görevinde bulunmuştur. Halen Doğuş Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Yalçın, bilgi ve belge yönetimi, tıbbi dokümantasyon, elektronik yayıncılık, yönetim bilgi sistemleri konularında çalışmalar yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM VE YAZARLARI	4
ÖN SÖZ	11

BÖLÜM 1

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KADIN İSTİHDAMININ GELİŞİMİ

Hande ŞAHİN - Birgül YILDIRIM.....	13
GİRİŞ	13
1. Sanayi Devrimi Öncesinde Kadın İstihdamı	14
2. Sanayi Devrimi ve Sonrasında Kadın İstihdamı.....	14
2.1. 1945-1970 Yılları Arasında Kadın İstihdamı	18
2.2. Neo-liberal Dönemde Kadın İstihdamı	21
3. Türkiye'de Kadın İstihdamı	28
3.1. Cumhuriyet Dönemi Öncesinde Kadın İstihdamı.....	28
3.2. Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Kadın İstihdamı	35
3.3. 1950 ve 1980 Yılları Arasında Türkiye'de Kadın İstihdamı	38
3.4. Neo-Liberal Dönem ve Türkiye'de Kadın İstihdamı	41
SONUÇ	47
KAYNAKÇA	49

BÖLÜM 2

COVID-19 PANDEMİSİNİN GÖLGESİNDE KADIN İSTİHDAMI

Nuran H. BELET.....	55
GİRİŞ	55
1. COVID-19 Pandemisi ve İktisadi Etkileri	56
1.1. Salgının Başlangıcı ve Kuramsal Bağlamı.....	56
1.2. COVID-19 Pandemisi ve Küresel Eğilimler	59
1.2.1. COVID-19 ve Çalışma Hayatı	61
1.2.2. COVID-19 Pandemisinin Çalışma Yaşamına Genel Etkileri	64
1.3. COVID-19 Pandemi Sürecinin Etkilerine Yönelik Politikalar ve Sonuçları	66

2. COVID-19 Pandemisinin Kadın İstihdamına Etkisi ve Sorun Alanları	70
2.1. Kadın İstihdamının Yapısal Özellikleri	70
2.1.1. Emegın Görünmezliđi ve Bakım Yüğü	71
2.1.2. Cinsiyete Göre Zaman Kullanımı ve Kadın İstihdamı	75
2.2. COVID-19 Pandemisinin Kadın İstihdamına Etkisi	76
2.3. “Yeni Normal” ve Kadın İstihdamına Yönelik Çıkarılacak Dersler	80
SONUÇ	83
KAYNAKÇA	83

BÖLÜM 3

İSTİHDAMIN YEREL YÜZÜ: TOPLUMSAL CİNSİYET PERSPEKTİFİNDEN YEREL YÖNETİMLERDE KADIN İSTİHDAMI

Roza SÜLEYMANOğLU	89
GİRİŞ	89
1. Kadının Türkiye Siyasetine Katılımı	90
2. Toplumsal Cinsiyet ve Yerel Yönetimler	92
3. Türkiye’de İstihdamın Genel Görünümü	93
4. Türkiye’de Ulusal ve Yerel Yönetimlerde Kadın Temsili, Katılımı ve Eksik Temsilin Nedenleri	97
5. Kadının Siyaset Temsilinde ve Katılımında Diğer Ülkelerden Örnekler	104
6. Siyasette Kadın Temsiline İlişkin Sorunlar	105
7. Kadın İl Belediye Başkanlarının Görev Yaptığı Belediyelerin Stratejik Planlarında Cinsiyet Eşitliğine İlişkin Faaliyetler	107
8. Kadın İl Belediye Başkanları Olan Belediyelerin Faaliyet Raporlarında Cinsiyet Eşitliği	112
SONUÇ	114
KAYNAKÇA	115

BÖLÜM 4

TÜRKİYE’DEKİ KADIN İSTİHDAMININ EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİSİ

Eda ÖZOVACI	119
GİRİŞ	119

1. Literatür Taraması	120
2. Türkiye’de Kadın İstihdamı	121
3. Türkiye’de Kadın İstihdamı Ekonomik Büyümeyle İlişkisi	136
SONUÇ	139
KAYNAKÇA	141

BÖLÜM 5

VAKIF ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNDE KADIN İŞ GÜCÜ

Yusuf YALÇIN	143
GİRİŞ	143
1. Çalışmanın Amacı	144
2. Çalışmanın Yöntemi.....	144
3. Literatür Taraması	144
4. Türkiye’de Kadın İstihdamı	146
5. Türkiye’de Vakıf Üniversitelerinde Kadın İş Gücü	148
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	159
KAYNAKÇA	160

BÖLÜM 6

INSTAGRAM’IN GİRİŞİMCİ KADINLARI

Burcu GÜMÜŞ	163
GİRİŞ	163
1. Girişimcilikten Dijital Kadın Girişimciliğine.....	164
1.1. Sosyal Medyanın Kadın Girişimciliğinin Gelişimine Etkisi	166
2. Yöntem	168
3. Bulgular	168
SONUÇ	179
KAYNAKÇA	180

BÖLÜM 7

KADIN İSTİHDAMINDA OECD ÜLKELERİ VE TÜRKİYE: PANEL VERİ ANALİZİ İLE BİR UYGULAMA

Bora KURTULUŞ	183
GİRİŞ	183
1. Bazı Tanım ve Kavramlar	185
1.1. İstihdam ve İşsizlik ile İlgili Tanımlar	185
1.2. Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)	186
1.3. U-Eğrisi Hipotezi	187

2. İlgili Literatür Araştırması	188
3. İş Gücüne Katılım ve İstihdam Oranları Karşılaştırmaları	190
3.1. İş Gücüne Katılım Oranlarının Karşılaştırılması	190
3.2. İstihdam Oranlarının Karşılaştırılması.....	194
3.3. Kadınlar ve Erkekler Arasındaki Farkların Ülkeler Bazında İncelenmesi	198
4. Analiz	200
4.1. Korelasyon Analizi	202
4.2. Panel Veri Analizi	203
SONUÇ	205
KAYNAKÇA	205

BÖLÜM 8

KADIN SAĞLIK ÇALIŞANI OLMAK: TIBBİ SEKRETERLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Fatma UYAR	209
GİRİŞ	209
1. Kavramsal Çerçeve.....	210
1.1. Tıbbi Sekreterlik.....	210
1.2. Toplumsal Cinsiyet.....	213
2. Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Tıbbi Sekreterliğe Bakış.....	214
SONUÇ	219
KAYNAKÇA	220